

На основу члана 90. тачка 2. Устава Републике Србије, а у вези са чланом 68. став 2. Закона о регистрацији привредних субјеката ("Службени гласник РС", бр. 55/04 и 61/05),

Влада доноси

УРЕДБУ

О ПОСТУПАЊУ ДРЖАВНИХ ОРГАНА, ОРГАНИЗАЦИЈА И ПРАВНИХ ЛИЦА ПРЕМА НЕАКТИВНИМ ПРИВРЕДНИМ СУБЈЕКТИМА БРИСАНИМ ИЗ РЕГИСТРА ПРИВРЕДНИХ СУБЈЕКТА

Члан 1.

Овом уредбом уређује се поступање државних органа, организација и правних лица према неактивним привредним субјектима брисаним из Регистра привредних субјеката (у даљем тексту: Регистар) у погледу средстава тих субјеката, поступака који се воде пред судовима и другим надлежним органима и располагања њиховом имовином.

Члан 2.

Неактивним привредним субјектима који се у складу са законом којим се уређује регистрација привредних субјеката бришу из Регистра (у даљем тексту: брисани субјект), престаје правна и пословна способност даном брисања.

Члан 3.

Средства брисаног субјекта која се у моменту брисања налазе на његовом рачуну код банке, који се гаси у складу са Одлуком о условима и начину отварања, вођења и гашења рачуна код банке („Службени гласник РС", број 33/05), преносе се на посебан рачун, у складу са прописима којима се уређују послови платног промета.

Плаћање обавеза према брисаном субјекту, по правном основу који је настао пре његовог брисања из Регистра, вршиће се у складу са одредбама закона којим се уређује ванпарнични поступак у делу који се односи на судски депозит.

Члан 4.

На поступке који се воде пред судовима, државним органима и организацијама, органима аутономне покрајине и јединица локалне самоуправе, као и правним лицима која поступак воде као поверени посао, у којима је једна од странака брисани субјект, примењују се закони којима се уређују ти поступци у делу који се односи на прекид, односно обуставу поступка.

Члан 5.

Надлежни државни органи, организације и правна лица не могу да спроводе, региструју односно уписују располагања имовином брисаног субјекта која су вршена после његовог брисања из Регистра.

Члан 6.

Изузетно, поступак по захтеву за регистрацију односно упис права на покретним и непокретним стварима брисаног субјекта у корист трећег лица, може да се покрене и/или оконча и после ступања на снагу ове уредбе, ако су се за то стекли законски услови до дана његовог брисања.

Заложна права на имовини брисаног субјекта стечена до дана његовог брисања остају на снази.

Члан 7.

Агенција за привредне регистре дужна је да на својој интернет страни обезбеди доступност података о брисаном субјекту (пословно име и матични број брисаног субјекта).

Члан 8.

Ова уредба ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

1. ПРАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ УРЕДБЕ

Основ за доношење ове уредбе садржан је у члану 90. тачка 2. Устава Републике Србије ("Службени гласник РС", број 1/90), којим је прописано да Влада, између осталог, доноси уредбе за извршавање закона. Ова уредба се доноси ради извршења члана 68. став 2. Закона о регистрацији привредних субјеката ("Службени гласник РС", број 55/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон), којим је прописано да се, по истеку рока од 12 месеци од дана превођења у статус неактивног субјекта, привредни субјект брише из Регистра.

2. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ УРЕДБЕ

Проблеми које акт треба да реши

Поступак превођења привредних субјеката у Регистар привредних субјеката (у даљем тексту: Регистар) завршен је 15. јуна 2005. године, када је истекао рок за превођење без плаћања накнаде. До истека наведеног рока, у Регистар је преведено око 69.000 привредних субјеката. После истека рока, сви привредни субјекти који нису поднели пријаву за превођење, преведени су у статус неактивних привредних субјеката, у складу са Законом. На тај начин је створена ажурна евиденција и јасна слика о томе колико у Републици Србији има активних привредних субјеката. Законом је дата могућност неактивним привредним субјектима да се, у додатном року од годину дана, који истиче 15.06.2006. године, уз наплату накнаде, ипак преведу у статус активних привредних субјеката. Ту законску могућност до сада је искористило око 1.400 привредних субјеката.

Процењује се да ће у статусу неактивних привредних субјеката остати око 150.000 привредних субјеката.

У највећем броју случајева ради се о субјектима који већ годинама немају пословну активност или је никад нису ни започињали, а у већини случајева не поседују имовину. Од тог броја мање од 15.000 неактивних привредних субјеката има отворене рачуне код пословних банака.

Посебно је важно напоменути да су ти субјекти већ одавно требали да буду ликвидирани, с обзиром да се до сада нису ускладили ни са раније важећим прописима, као на пример са Законом о предузећима („Службени Лист СРЈ“ бр. 29/96, 33/96, 29/97, 59/98, 74/99, 9/01 и 36/02). Поступци ликвидације нису покретани јер ни оснивачи привредних субјеката, а ни трговински судови који су такве поступке требали да покрећу по службеној дужности, нису били спремни да носе трошкове таквих поступака.

Овакво стање је довело до тога да у Републици Србији постоји 2/3 привредних субјеката који нису организовани у складу са законом, а у већини случајева не послују, без икакве санкције за непоштовање закона, иако су такве санкције биле прописиване.

Уколико би се овакво стање одржало, неактивни привредни субјекти би и даље били награђени због непоштовања прописа, чиме би се одржавало стање правне несигурности које постоји у овом моменту, јер неактивни привредни субјекти, као равноправни учесници у правном промету, могу да послују, иако за то не испуњавају законске услове.

Циљеви који се актом постижу

Установљавањем Регистра привредних субјеката, су по први пут у Републици Србији, створени услови за успостављање ажурне базе података која је при томе и централизована, електронска, и потпуно јавна.

У мају 2006. године је окончан поступак уношења у електронску базу података о свим активним привредним субјектима у Републици Србији. Приступ овим подацима је бесплатан и доступан свим заинтересованим лицима, преко интернет стране Агенције за привредне регистре, па им је на тај начин омогућен већи степен правне сигурности у пословању. Базу података такође користе други државни органи (Пореска управа, Народна Банка Србије, Фонд пензијског и инвалидског осигурања...) како приступом интернет страни Агенције, тако и добијањем података у електронској форми од Агенције.

Применом члана 68. став 2. Закона, који прописује брисање неактивних привредних субјеката, омогућиће се остваривање основног циља због кога је Регистар привредних субјеката успостављен, а то је постојање ажурне базе података о свим привредним субјектима на територији Републике Србије. У том смислу, даље вођење евиденције о неактивним привредним субјектима, супротно је не само том циљу, већ и Закону.

Циљ ове уредбе је регулисање начина поступања државних органа и организација и других правних лица у поступцима који се односе на неактивне привредне субјекте, брисане из Регистра привредних субјеката на основу члана 68. став 2. Закона.

Разматране могућности да се проблем реши и без доношења акта

Разматране су могућности да се проблем реши без доношења посебног прописа, али је превладао став да је конкретан проблем потребно уредити на овај начин, јер би у супротном остало недефинисано на који начин ће поступати државни органи и организације и друга правна лица у поступцима који се односе на брисане субјекте, у вези са њиховом имовином, правима и обавезама.

Имајући у виду значај поступка брисања неактивних привредних субјеката, оцењено је да би могле да наступе штетне последице услед недовољно уређеног поступања надлежних државних органа и организација и других правних лица у извршавању и примени овог и других закона.

Зашто је доношење акта најбољи начин за решавање проблема

Доношење ове уредбе је најбољи начин за решавање проблема, јер ће примена исте омогућити ујединачено и дефинисано поступање свих надлежних органа у периоду од брисања неактивних привредних субјеката, па до доношења прописа којим ће се уредити питање њиховог правног следбеништва.

Имајући у виду чињеницу да питање правног следбеништва брисаних субјеката спада у материју Закона о привредним друштвима, као основног корпоративног закона, предлагач намерава да предложи доношење измена и допуна истог закона, којим ће се уредити то питање, тек по извршеној анализи ефеката примене ове уредбе.

3. ОБЈАШЊЕЊЕ ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

1) Члан 1.

Овим чланом уређује се начин поступања државних органа, организација и правних лица у поступцима према неактивним привредним субјектима брисаним из Регистра привредних субјеката (у даљем тексту: Регистар).

2) Члан 2.

Чланом 2. прописује се да даном брисања неактивног привредног субјекта престаје његова правна и пословна способност, што има за правну последицу да нико, у његово име и за његов рачун, не може предузимати правне радње којима се заснивају права и обавезе.

3) Чл. 3. - 7.

Чл. 3. - 7. уређује се поступање свих надлежних државних органа, организација и правних лица почев од дана брисања неактивних привредних субјеката.

Чланом 3. прописано је да се рачуни брисаног привредног субјекта који се воде код банака гаше, а средства која се у моменту гашења налазе на њима, преносе се на рачун отворен код банке за средства која се не користе, у складу са прописима којима се уређују послови платног промета. Овакво решење је у складу са Законом о платном промету и подзаконским актима који ближе уређују ову материју.

Члан 3. став 2. омогућава да сва трећа лица која имају обавезе према брисаном привредном субјекту, исте могу извршити путем депоновања новчаних средстава и ствари у судски депозит, у складу са Законом о ванпарничном поступку. На тај начин су заштићени интереси правних следбеника и поверилаца брисаних привредних субјеката.

Члан 4. прописује да ће се на поступке који се воде пред судовима, државним органима и организацијама, органима аутономне покрајине и јединицама локалне самоуправе као и правним лицима која поступак воде као поверен посао, а у којима је једна од странака брисани субјект, применити закони којима се уређују ти поступци, у делу који се односи на прекид, односно обуставу поступка. Овакво

решење је неопходно јер моментом брисања привредног субјекта из Регистра, престају и овлашћења његовог законског заступника, па нема ко да заступа интересе правних следбеника брисаног привредног субјекта.

Члан 5. прописује да надлежни државни органи, организације и правна лица не могу да спроводе, региструју односно уписују располагања имовином брисаног субјекта, која су вршена после његовог брисања из Регистра.

Чланом 6. прописује се изузетак којим се предвиђа да се поступак по захтеву за регистрацију, односно упис права на покретним и непокретним стварима брисаног субјекта у корист трећег лица, може покренути и/или окончати и после ступања на снагу ове уредбе, ако су се за то стекли законски услови до дана његовог брисања.

У ставу 2. овог члана предвиђено је да заложна права на имовини брисаног субјекта, која стечена до дана његовог брисања остају на снази. На овај начин се обезбеђује правна сигурност свих стилаца имовине брисаних субјеката.

У циљу ефикаснијег обавештавања јавности као и свих надлежних органа који ће спроводити ову уредбу, чланом 7. се обавезује Агенција за привредне регистре да, у оквиру Регистра привредних субјеката, обезбеди доступност података (матични број и пословно име) о брисаним привредним субјектима на интернет страни Агенције.

4) Члан 8.

Чланом 9. је прописано да Уредба ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије", а примењиваће се до ступања на снагу прописа који ће уредити питања која се односе на правно следбеништво брисаних субјеката. С обзиром да уређивање питања правног следбеништва брисаних неактивних привредних субјеката спада у материју Закона о привредним друштвима као основног корпоративног закона, намера је да се исто изврши кроз измене и допуне овог закона, које ће бити предложене у кратком року.

4. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ УРЕДБЕ

За спровођење ове уредбе није потребно обезбедити средства у Буџету Републике Србије.

5. РАЗЛОЗИ ЗБОГ КОЈИХ СЕ ПРЕДЛАЖЕ ДА ОВА УРЕДБА СТУПИ НА СНАГУ ПРЕ ОСМОГ ДАНА ОД ДАНА ОБЈАВЉИВАЊА

Потребно је да ова уредба ступи на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“, с обзиром да 15.06.2006. године истиче рок за подношење регистрационе пријаве неактивних привредних субјеката за превођење у статус активних субјеката у Регистар привредних субјеката. Уколико би брисани привредни субјекти наставили своје пословање и после 15.06.2006. године, створила би се несигурност у правном промету која би могла имати за последицу наступање штете за сва лица која би са њима ступала у

пословне односе. Имајући у виду изнето, неопходно је да поступање државних органа, организација и правних лица буде уређено пре 16.06.2006. године, као дана брисања неактивних привредних субјеката.

Неуређеност поступања надлежних државних органа и организација и других правних лица у вези брисаних привредних субјеката могло довести до несигурности у правном промету и наступања штете за сва лица која би ступала у пословне односе са брисаним привредним субјектима.